

КМАТ імені Сержа
Лифаря

Силабус освітнього компоненту
**БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ**
Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В6 Перформативні мистецтва
Спеціалізація В6.03 Хореографічне мистецтво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус освітнього компоненту	Дисципліна циклу освітніх компонентів, що формують загальні компетентності.
Семестр	Нормативний термін навчання: I-II семестри
Обсяг освітнього компоненту кредити ЄКТС/ загальна кількість год	Нормативний термін навчання - 4 кредити ЄКТС/120 годин.
Мова викладання	Українська
Навчальний рік	2025/2026
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Питання забезпечення безпечної взаємодії людини з середовищем проживання і захисту населення від небезпек у надзвичайних ситуаціях та санітарія, гігієна праці, техніка безпеки, законодавство у сфері охорони праці. Законодавчі та нормативно-правові, організаційно-технічні і санітарно-гігієнічні основи охорони праці, необхідні для виконання майбутніми фахівцями професійних обов'язків у напрямку забезпечення належних безпечних і здорових умов праці на окремих робочих місцях і у невеликих підрозділах (трудових колективах) з урахуванням особливостей майбутньої професії і можливих первинних посад бакалаврів.
Чому це цікаво/ потрібно вивчати (мета)	- забезпечити здобувачів освіти сучасними знаннями про загальні закономірності виникнення небезпек та надзвичайних ситуацій, їхні властивості та вплив на людину й навколишнє середовище, а також сформувати необхідні для майбутньої професійної діяльності практичні вміння та навички з запобігання, ліквідації наслідків і захисту людей; - сформувати у майбутніх фахівців комплексні знання з охорони праці, що охоплюють нормативно-правові, організаційні, фізіологічно-гігієнічні основи, а також техніку та пожежну безпеку. Набуті знання є підґрунтям для аналізу відповідності системи охорони праці встановленим нормативним вимогам, виявлення та оцінювання виробничих ризиків, науково обґрунтованого добору заходів захисту, а також забезпечення належної організації безпечної трудової діяльності з урахуванням професійних функцій і посадових обов'язків.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Програмні результати навчання (ПР): ПР05. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	Загальні компетентності (ЗК): ЗК05. Навички здійснення безпечної діяльності.

<p>Ключові слова</p>	<p>Охорона навколишнього середовища, безпека життєдіяльності, техногенні та природні ризики, сталий розвиток, антропогенний вплив, раціональне природокористування, екологічне право та нормативи, ризики та надзвичайні ситуації, гігієна та охорона праці</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст освітнього компоненту: Освітній блок 1. Безпека життєдіяльності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи категоріально-понятійного апарату безпеки життєдіяльності та системний підхід до класифікації небезпек. 2. Взаємодія людини із життєвим середовищем як елемент системи “Людина – життєве середовище”: медико-біологічні засади безпеки життєдіяльності. 3. Ризико-орієнтований підхід у моделюванні виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій. 4. Природні загрози як фактори виникнення надзвичайних ситуацій: класифікація, прояви та вплив на людину й довкілля. 5. Техногенні небезпеки: класифікація, причини виникнення та наслідки для людини й довкілля. 6. Промислові аварії й катастрофи як фактори ризику для безпеки життєдіяльності людини. 7. Пожежна безпека. Показники пожежовивбухонебезпеки. Хімічна безпека. 8. Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. 9. Організаційно-функціональна структура системи захисту населення в надзвичайних ситуаціях: управління та правове забезпечення безпеки. 10. Перша долікарська допомога при невідкладних станах. 11. Основи валеології. 12. Екологія простору сцени та студії: вплив мікроклімату, акустики та матеріалів на професійну безпеку та виконавського потенціалу артиста балету. 13. Якість повітря у закритих репетиційних просторах: ризики респіраторних інфекцій та екологічно зумовлених алергічних реакцій. 14. Якість повітря у закритих репетиційних просторах: ризики респіраторних інфекцій та екологічно зумовлених алергічних реакцій. 15. «Єдине здоров’я» (One Health) і професійна гігієна артиста: запобігання дерматологічним і зоонозним ризикам у роботі з костюмами та гримом. 16. Особиста безпека в умовах кліматичних змін: адаптація тренувань і гастрольної діяльності до спеки та забруднення повітря. 17. Аудит екологічної безпеки театрального простору: чек-лист хореографа як відповідального за безпеку репетиційного процесу. 18. Циркулярна економіка в мистецтві: «зелена» сценографія та безпечне використання вторинних матеріалів. 19. Екологічна етика та хореографічна практика: мистецькі способи привернення уваги до екологічних загроз. <p>Освітній блок 2. Основи охорони праці:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття сутності дисципліни. Організаційно-правові механізми забезпечення охорони праці. 2. Механізми та структура державного управління у сфері охорони праці України. 3. Фізіологічні, гігієнічні та санітарні основи безпечної праці. 4. Освітлення виробничих приміщень. 5. Електробезпека. 6. Виробничий шум і вібрація, ультразвук і інфразвук. 7. Пожежна безпека. 8. Психологія ризику, особливості трудових відносин і сучасні підходи до оцінки та управління ризиками.

Відповідність тем освітнього компонента «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» компетентностям і програмним результатам навчання

№	Тема	Відповідні ЗК, ПР	Характер зв'язку / опис відповідності
1	Категоріально-понятійний апарат БЖД, класифікація небезпек	ЗК05, ПР05	Формування базових знань про безпеки та принципи безпечної діяльності у професійній сфері.
2	Система «Людина – життєве середовище», медико-біологічні засади	ЗК05, ПР05	Усвідомлення впливу життєвого середовища на стан здоров'я та професійну працездатність.
3	Ризико-орієнтований підхід, надзвичайні ситуації	ЗК05, ПР05	Розвиток навичок аналізу ризиків та прогнозування небезпечних ситуацій.
4	Природні загрози та їх вплив	ЗК05, ПР05	Формування здатності ідентифікувати природні загрози та оцінювати їхні наслідки.
5	Техногенні безпеки	ЗК05, ПР05	Оволодіння навичками безпечної поведінки в умовах техногенних ризиків.
6	Промислові аварії й катастрофи	ЗК05, ПР05	Усвідомлення масштабів ризику та шляхів мінімізації наслідків аварій.
7	Пожежна та хімічна безпека	ЗК05, ПР05	Формування практичних навичок дій у пожежонебезпечних і хімічно небезпечних умовах.
8	Соціально-політичні та психологічні безпеки	ЗК05, ПР05	Розвиток стресостійкості та навичок безпечної поведінки в соціальних умовах ризику.
9	Система захисту населення в НС	ЗК05, ПР05	Ознайомлення з організаційними та правовими механізмами забезпечення безпеки.
10	Перша долікарська допомога	ЗК05, ПР05	Набуття практичних навичок надання першої допомоги при невідкладних станах.
11	Основи валеології	ЗК05, ПР05	Формування культури збереження та зміцнення здоров'я.
12	Екологія сцени та студії	ЗК05, ПР05	Усвідомлення впливу умов сценічного простору на безпеку та виконавський потенціал артиста.
13	Якість повітря в репетиційних просторах	ЗК05, ПР05	Формування навичок профілактики респіраторних та алергічних ризиків.

14	«Єдине здоров'я» (One Health) і професійна гігієна	ЗК05, ПР05	Інтеграція підходів до збереження здоров'я в професійній діяльності артиста.
15	Адаптація до кліматичних змін	ЗК05, ПР05	Розвиток навичок безпечної організації тренувань і гастрольної діяльності.
16	Аудит екологічної безпеки театрального простору	ЗК05, ПР05	Формування відповідальності хореографа за безпеку репетиційного процесу.
17	Циркулярна економіка та «зелена» сценографія	ЗК05, ПР05	Усвідомлення екологічно безпечних підходів у мистецькій діяльності.
18	Екологічна етика та хореографічна практика	ЗК05, ПР05	Формування екологічної свідомості та відповідального ставлення до довкілля.

№	Тема	Відповідні ЗК, ПР	Характер зв'язку / опис відповідності
1	Сутність охорони праці, правові механізми	ЗК05, ПР05	Засвоєння нормативно-правових основ безпечної професійної діяльності.
2	Державне управління охороною праці	ЗК05, ПР05	Розуміння системи управління безпекою праці в Україні.
3	Фізіологічні та гігієнічні основи праці	ЗК05, ПР05	Формування навичок збереження працездатності та профілактики перевтоми.
4	Освітлення виробничих приміщень	ЗК05, ПР05	Усвідомлення впливу освітлення на безпеку та здоров'я.
5	Електробезпека	ЗК05, ПР05	Оволодіння правилами безпечної експлуатації електрообладнання.
6	Шум, вібрація, ультра- та інфразвук	ЗК05, ПР05	Формування навичок захисту від шкідливих виробничих факторів.
7	Пожежна безпека	ЗК05, ПР05	Закріплення алгоритмів дій у разі пожежної небезпеки.
8	Психологія ризику та управління ризиками	ЗК05, ПР05	Розвиток здатності оцінювати та управляти професійними ризиками.

Узгодження тем освітніх блоків із загальною компетентністю **ЗК05** та програмним результатом навчання **ПР05** забезпечує формування у здобувачів освіти здатності здійснювати безпечну професійну діяльність, аналізувати ризики, запобігати небезпечним ситуаціям та надавати першу допомогу. Зміст освітнього компоненту адаптований до специфіки хореографічного мистецтва та спрямований на збереження здоров'я, професійної працездатності й екологічної відповідальності майбутніх фахівців.

Види занять: лекції, семінарські, самостійна робота, тести.

Методи навчання: пояснення та інструктаж, аналіз ризиків і кейсів, проблемно-пошукові завдання, практичні вправи, моделювання надзвичайних ситуацій, тренування навичок першої допомоги, групове обговорення, рефлексія.

Пререквізити	<p>Форми навчання: очна.</p> <p>Успішне опанування освітнього компонента «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» передбачає знання та навички з загальноосвітньої підготовки в межах повної загальної середньої освіти</p>
Пореквізити	<p>Педагогіка — застосування принципів екологічного, валеологічного й безпечного освітнього середовища в організації навчального процесу. Вікова і педагогічна психологія — використання знань про психофізіологічні чинники безпеки, поведінкові реакції людини в умовах ризику та стресу. Інформаційні технології — використання цифрових інструментів для моніторингу стану довкілля, безпеки праці та організації інформаційної взаємодії в системі охорони праці. Основи менеджменту перформативних мистецтв та організація й управління персоналом в установах мистецтва — інтеграція принципів безпеки, охорони праці та екологічної відповідальності у процеси управління мистецькими структурами. Психологія творчості у сценічному мистецтві — усвідомлення значення психологічної безпеки й емоційного добробуту як складових професійної стійкості виконавця. Педагогічна практика — практичне застосування знань щодо створення безпечних умов під час занять, репетицій, виступів та інших видів освітньої діяльності.</p> <p>Пореквізити сприяють поглибленню валеологічного та безпекового світогляду здобувачів освіти, формуванню культури професійної відповідальності у сфері мистецтва.</p>
Інформаційне забезпечення	<p>Рекомендована література Нормативно-правові акти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, №254/96-ВР. 2. Кодекс законів про працю України, прийнятий Верховною Радою Української РСР № 322-VIII від 10.12.71 // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 6. - ст.38 3. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. - додаток до № 51. - ст.1122 4. Кодекс цивільного захисту України № 5403-VI від 02.10.2012, із змінами, внесеними згідно із Законами № 224-VII від 14.05.2013 та № 353-VII від 20.06.2013. 5. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27.02.1991 № 791aXII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. - №16. - ст.198. 6. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 року N 2694-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1992.- N 49.- ст.668 7. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 року № 2801-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 4. - ст.19 8. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. №3356- XII Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 36. - ст.361 9. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. № 4004-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 27. - ст.218 10. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - № 22. - ст.115 31 11. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 46-47. - ст.403 (в редакції Закону № 77-VIII від 28.12.2014р. 12. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 № 1550-III (Редакція станом на 05.03.2015) // Відомості Верховної Ради України. – 2000. - №23. - ст.176 13. Про затвердження переліку заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до витрат : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 994.

14. Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337
15. Положення про розслідування та облік нещасних випадків невиробничого характеру: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 р. № 270.
16. Про затвердження типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та переліку робіт з підвищеною небезпекою: Наказ Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15.
17. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 246 від 21.02.2022р.
18. Наказ МОЗ України № 246 від 21.02.2022 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпеки факторів виробничого середовища...»".
19. Закон України "Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року" (№ 2697-VIII від 28.02.2019)
20. Закон України "Про відходи" (№ 187/98-ВР).
21. Наказ Про затвердження Правил охорони праці для працівників театрів і концертних залів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0078-10#Text>

Основна

1. Лапін В.М. «Безпека життєдіяльності людини» Навч. посіб. — 5-те вид., перероб. і доп. — К.:Знання, 2002, — 183 с.
2. Желібо Є.П., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності: підручник. – К.: Каравела, 2008.- 288с.
3. Атаманчук П. С., Мендерецький В. В., Панчук О. П. Чорна О. Г. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 276 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Atamanchuk_Petro/Bezpeka_zhyttiedialnosti.pdf?PHPSESSID=a09b8maor6k7c7a61go9mgmi21
4. Конституція України. Основний закон. - К., 1996.
5. Про систему громадського здоров'я: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2023.-№ 26. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#n840>
6. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. - К., 1998.
7. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України. - К., 1993. - №4 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
8. Про охорону праці: Закон України. - К., 1992. №49 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
9. Кодекс законів про працю: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
10. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. - Х.: Факт, 2005. - 348 с.
<http://www.kpi.kharkov.ua/archive/articles/safety/bgd.pdf>
11. Екстрена та невідкладна медична допомога : навчальний посібник / Бодулев О. Ю., Дикий О. М., Могильник А. І. та ін. ; заг. ред.: Шкурупія Д. А. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 240 с. – іл., табл.
<https://nk.in.ua/pdf/1710r.pdf>
12. Геврик Є.О. Охорона праці: навч. посіб.- К.:Ельга, Ніка-Центр, 2003.- 280с.
13. Грибан В. Г., Фоменко А. Є., Казначеев Д. Г. Безпека життєдіяльності та Охорона праці: навч. посіб. - Дніпро, 2020. – 388 с.
https://library.udpu.edu.ua/library_files/423594.pdf
14. Гандзюк М. П., Желібо Є. П., Халімовський М. О. Основи охорони праці: Підручник. 2-е вид. / За ред. М. П. Гандзюка. — К.: Каравела, 2004. — 408 с.
http://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Gandzyuk-osnovy_ohorony_prac.pdf
15. Івах Р.М., Бедрій Я.І. Основи охорони праці: навч. посіб. - К.: Кондор, 2012. – 240 с.
16. Мелех Л.В. Безпека життєдіяльності та охорона праці: навч. посіб. - Львів: 2022. – 219 с.
17. Керб Л.П. Основи охорони праці: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2003. – 215с.
18. Левченко О.Г, Землянська О.В., Праховнік Н.А., Зацарний В.В. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 267с.

19. Культура безпеки: навч. посібн. / С. Р. Артем'єв, О. Д. Малько, О. П. Шароватова, О. В. Бригада, Б. М. Цимбал, О. С. Ковальов, О. В. Ільїнський – Х.: НУЦЗУ, 2020. - 172 с.
20. Анатомія, фізіологія та безпека життєдіяльності у хореографії: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних робіт [для студ. небіол. спец. вищ. навч. закл.] / Є. О. Неведомська, І. М. Маруненко, І. Д. Омері, М. М. Лехолетова. К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2015. 55 с.

Додаткова

1. Гайченко В.А., Коваль Г.М. Основи безпеки життєдіяльності людини [Електронний ресурс]: навч. посіб. – 2-е вид., стереотип. – К.: МАУП, 2006. – 232с.
https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/osn_bgd.pdf
2. Осипенко С.І. Захист і самопоміч у надзвичайних ситуаціях : посібник / С.І. Осипенко, О.В. Ткач. – Київ : ДСНС, 2019. – 48 с.] Режим доступу:
<https://dsns.gov.ua/upload/1/2/8/7/2/2020-6-16-3-zaxist-isamoromic-a5.pdf>.
3. Запорожець О.І. Цивільний захист / О.І. Запорожець, В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов та ін. – К.: «Центр навчальної літератури», 2019. – 264 с. Режим доступу:
<https://nmc.dsns.gov.ua/upload/1/6/3/7/2/2019-9-14-civil-zahyst-zaporozhez.pdf>
4. Нежива С.М., Башкірова В.В., Фактори ризику травматизму в хореографії. Науковий журнал «Танцювальні студії» – Київ, 2023. – Том 6 № 1. – с 88-95.
<http://dancestudios.knukim.edu.ua/issue/view/16899>
5. Нежива С.М., Неділько В.В., Психологічний аспект безпеки життєдіяльності: Сучасні виклики та стратегії взаємодії. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 167-170. <http://habitus.od.ua/50-2023>
6. Нежива С.М. Філософська інтерпретація безпеки життєдіяльності. Науковий вісник «Гілея» – Київ, 2023. – Випуск 184-185(№5-6). – с 25-29.
<http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=277>
7. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Інтеграція педагогічних, та медичних підходів у системі охорони здоров'я: перспективи та виклики. X Міжнародна науково-практична конференція – Торонто, Канада, 26-28 липня 2023. – sci-conf.com.ua (у розділі «Архіви конференцій»). – с 87-92
8. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Попередження травматизму у хореографії. X Міжнародна науково-практична конференція – Торонто, Канада, 26-28 липня 2023. – sci-conf.com.ua (у розділі «Архіви конференцій»). – с. 93-97.
9. Д.В. Зеркалов Навчальний посібник БЖД та ООП, 2016р., Київ, ТОВ «Основа», 2016р.
10. І.В. Кочін Охорона праці та безпека життєдіяльності населення у надзвичайних ситуаціях К.: "Здоров'я", 2005 р.
11. Т.Є. Стищенко Безпека життєдіяльності. навч. Посіб. Харків, 2018 р.
12. Шудренко І.В. Основи охорони праці: навч.посіб. – К.:Житомир, 2016.- 214 с.
https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/530679/mod_resource/content/1/Osnovy_okhorony_pratsi.pdf
13. Збірник. Законодавство України про охорону праці. - К.: Основа, 2010. – 4 томи.
14. Князь В.П., Павленко М.М., Степаненко О.В. «Охорона праці в галузі».
15. Гогіташвілі Г.Г., Дзюндзюк В.Б. «Безпека життєдіяльності».
16. ДСТУ Б В.2.7-145:2009 «Покриття підлогові полімерні. Загальні технічні умови».
17. ДБН В.2.2-5:2021 «Приміщення і споруд культурно-видовищних закладів».
18. ДСТУ Б В.2.6-80:2022 «Покриття підлогові дерев'яні та з деревних матеріалів».
19. Загальні вимоги ДСанПіН 3.3.6.037-99 щодо безпеки робочих місць.
20. ДСанПіН 3.3.6.037-99 "Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень"
21. ДБН В.2.5-67:2023 "Опалення, вентиляція та кондиціонування".
22. ВООЗ. Концепція "Єдине здоров'я". (2021). who.int/health-topics/one-health
23. МОЗ України. Санітарні правила для театрів та концертних закладів.
24. Кліматична безпека та здоров'я. Національна доповідь України (2021).
<chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/Natsdopovid-2021-n.pdf>
25. ДБН В.2.5-67:2023 «Опалення, вентиляція та кондиціонування».
26. ДСТУ Б EN 15251:2011 «Критерії внутрішнього мікроклімату...».

	<p>27. ВООЗ. «WHO guidelines for indoor air quality: dampness and mould» (2009).https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289041683</p> <p>28. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (затверджена розпорядженням КМУ № 820-р від 08.11.2017)</p> <p>29. ДСТУ (Національні стандарти) на матеріали та вироби.</p> <p>30. Сайт проекту "Julie's Bicycle" (https://juliesbicycle.com/)</p> <p>31. Офіційний сайт журналу "Performance Research" (Taylor & Francis Online): https://www.tandfonline.com/journals/rprs20</p> <p>32. Спецвипуск: «On Trees» (Том 17, Випуск 4, 2012) https://www.tandfonline.com/toc/rprs20/17/4</p> <p>33. Спецвипуск: «On Water» (Том 26, Випуск 3, 2021) https://www.tandfonline.com/toc/rprs20/26/3</p> <p>34. Нежива С.М., Бобровник Ю.В., Неділько В.В. Геополітичне значення України: вплив на глобальну арену. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2023. – № 66 том 1 . – с 41- http://www.aphn-journal.in.ua/66-2023</p> <p>Авторські публікації у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України та до наукометричних баз</p> <p>1. Нежива С.М., Башкірова В.В., Фактори ризику травматизму в хореографії. Науковий журнал «Танцювальні студії» – Київ, 2023. – Том 6 № 1. – с 88-95. http://dancestudios.knukim.edu.ua/issue/view/16899</p> <p>2. Нежива С.М., Неділько В.В., Психологічний аспект безпеки життєдіяльності: Сучасні виклики та стратегії взаємодії. Науковий журнал «Габітус» – Одеса, 2023. – № 50. – с 167-170. http://habitus.od.ua/50-2023</p> <p>3. Нежива С.М., Башкірова В.В., Психологічний аспект охорони праці в хореографії: стрес і творчість. Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» – Дрогобич, 2024. – № 79 том 1. – с 55 – 60. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://www.aphn-journal.in.ua/archive/79_2024/part_1/10.pdf</p> <p>4. Нежива С.М. Філософська інтерпретація безпеки життєдіяльності. Науковий вісник «Гілея» – Київ, 2023. – Випуск 184-185(№5-6). – с 25-29. http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=277</p> <p>5. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Інтеграція педагогічних, та медичних підходів у системі охорони здоров'я: перспективи та виклики. X Міжнародна науково-практична конференція – Торонто, Канада, 26-28 липня 2023. – sci-conf.com.ua (у розділі «Архіви конференцій»). – с 87-92</p> <p>6. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Попередження травматизму у хореографії. X Міжнародна науково-практична конференція – Торонто, Канада, 26-28 липня 2023. – sci-conf.com.ua (у розділі «Архіви конференцій»). – с. 93-97</p> <p>7. Бобровник Ю.В., Неділько В.В., Нежива С.М. Вплив хореографії на фізичне та психологічне здоров'я людини: аспекти безпеки, благополуччя та розвитку. XII Міжнародна науково-практична конференція – Лондон, Великобританія 10-12 серпня, 2023. – sci-conf.com.ua (у розділі «Архіви конференцій»). – с. 153-159</p>
<p>Локація та матеріально-технічне забезпечення Семестровий контроль, екзаменаційна методика</p>	<p>Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерного обладнання, доступу до мережі інтернет.</p> <p>Залік у I, екзамен у II семестрі.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p><i>Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.</i></p> <p>Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залік - екзамен;

- тести.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового заліку, екзамену

Сума балів за всі види навчальної діяльності	За шкалою ECTS	За національною системою	Характеристика знань, умінь і навичок здобувача освіти
90-100	A	відмінно	Здобувач освіти глибоко розуміє принципи безпеки життєдіяльності, охорони праці та професійної безпеки; вільно орієнтується в нормативно-правовій базі, може самостійно аналізувати потенційні ризики та пропонувати оптимальні шляхи їх попередження; демонструє стійкі навички надання домедичної допомоги; аргументовано пояснює власні рішення та впевнено застосовує знання у змодельованих і нестандартних ситуаціях.
82-89	B	дуже добре	Продемонстровано повне й усвідомлене засвоєння матеріалу; здобувач освіти здатний застосовувати знання на практиці у стандартних ситуаціях; вміє виконувати аналіз небезпечних факторів, правильно використовувати засоби індивідуального захисту, самостійно виправляє окремі незначні помилки; надання домедичної допомоги здійснює впевнено, але потребує уточнення окремих кроків.
74-81	C	добре	Здобувач освіти розуміє основні положення ОК та здатний відтворювати більшу частину змісту; виконує практичні завдання за інструкцією викладача; помилки виправляє після підказки; вміє визначати базові небезпеки та обирати необхідні засоби безпеки; демонструє частково сформовані навички домедичної допомоги.
64-73	D	задовільно	Матеріал засвоєно фрагментарно; здобувач освіти відтворює лише основні принципи та правила безпеки; допускає значну кількість помилок, які виправляє за активної

			допомоги викладача; демонструє недостатню впевненість у практичних навичках; здатний виконувати завдання лише за чітким алгоритмом.
60-63	E	достатньо	Знання поверхові, репродуктивного характеру; здобувач освіти може виконати лише найпростіші завдання і відтворити основні визначення; практичні навички сформовані на мінімальному рівні; помилки численні, корекція потребує докладного пояснення викладача.
35-59	FX	незадовільно, з можливістю повторного складання	Здобувач освіти орієнтується лише в окремих аспектах дисципліни; демонструє несистемні та фрагментарні знання; не здатний виконувати практичні завдання без повного супроводу викладача; навички домедичної допомоги сформовані недостатньо; потребує суттєвого доопрацювання.
1-34	F	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням	Відсутнє розуміння засад безпеки життєдіяльності та охорони праці; матеріал не відтворюється або відтворюється на рівні окремих термінів без змісту; практичні навички відсутні; здатність застосовувати знання у будь-яких ситуаціях не виявлена.

Питання до екзамену	<p>Освітній блок 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. У чому полягає проблема забезпечення безпеки життєдіяльності людини та суспільства за сучасних умов? 2. Чому питання безпеки життєдіяльності є особливо актуальним сьогодні? 3. Що означає поняття сталого розвитку суспільства? 4. Який зміст і основні завдання дисципліни «Безпека життєдіяльності»? 5. Як визначаються поняття небезпеки та небезпечних ситуацій? 6. У чому полягають номенклатура, ідентифікація та класифікація небезпек? 7. Як класифікуються небезпеки за джерелами їх походження та які їх загальні риси? 8. Що охоплює поняття техногенних джерел небезпек? 9. Які фактори спричиняють соціальні та політичні небезпеки? 10. Як поділяються фактори небезпек за ступенем їх впливу на людину? 11. Як класифікують шкідливі та небезпечні фактори за їх природою та характером дії? 12. Що таке шкода як наслідок впливу небезпек і як здійснюється її кількісна оцінка? 13. Що таке ризик і як він характеризує рівень небезпеки? 14. Як здійснюється управління ризиком для підвищення рівня безпеки? 15. Яку роль відіграє системний аналіз у сфері безпеки життєдіяльності? 16. Що означають поняття «життя», «діяльність» і «життєдіяльність»?
----------------------------	--

17. Які біологічні та соціальні ознаки характеризують людину?
18. Які основні потреби людини визначають її поведінку та діяльність?
19. Що таке праця, які її позитивні та негативні наслідки?
20. Що становить собою середовище життєдіяльності людини та як воно класифікується?
21. Які параметри природного середовища важливі для життєдіяльності людини?
22. Що таке техносфера та які її основні складові?
23. Які риси характеризують соціально-політичне середовище?
24. Яку роль виконують органи чуття у сприйнятті інформації?
25. Яка будова аналізаторів та які властивості їм притаманні?
26. Що таке гомеостаз і чому він важливий для безпеки людини?
27. Яке значення має психіка людини у забезпеченні її безпеки?
28. Як визначається поняття здоров'я?
29. У чому полягає біологічна, соціальна та психологічна сутність здоров'я?
30. Як організм людини адаптується до впливу зовнішніх чинників?
31. Які фактори впливають на стан здоров'я людини?
32. Що являють собою техногенні небезпеки?
33. Як шум впливає на організм людини?
34. Яким є вплив вібрації на людину?
35. Що являють собою іонізуючі випромінювання та які їх характеристики?
36. Які існують джерела іонізуючих випромінювань?
37. Яким чином іонізуюче випромінювання впливає на людину?
38. У чому полягає радіаційна безпека?
39. Як електричний струм діє на організм людини?
40. Які існують джерела електромагнітного випромінювання?
41. Які небезпечні ефекти електромагнітного випромінювання для організму людини?
42. Які шкідливі хімічні речовини існують та як їх класифікують?
43. Яким є токсичний вплив хімічних речовин на людину?
44. Які рослини належать до отруйних?
45. Які тварини є отруйними та як їхні токсини впливають на людину?
46. Що таке патогенні організми, які хвороби вони викликають і як від них захищатися?
47. У чому полягають особливості фізичної та розумової діяльності людини?
48. Які психофізіологічні фактори можуть становити небезпеку?
49. Що таке тектонічні стихійні лиха, які їх наслідки та способи попередження?
50. Що спричиняє топологічні стихійні лиха, які їх наслідки та засоби захисту?
51. Які метеорологічні стихійні лиха існують та як з ними боротися?
52. Що характеризує техногенні небезпеки, аварії та катастрофи?
53. Чому виникають пожежі та вибухи на виробництві?
54. Які види соціально-політичних небезпек існують?
55. У чому полягає безпека економічної діяльності?
56. Що являє собою тероризм як форма політичного екстремізму?
57. Чому злочинність є серйозною соціальною проблемою?
58. Як алкоголь впливає на здоров'я та чим небезпечний алкоголізм?
59. Які наслідки має тютюнопаління?
60. Як класифікують комбіновані небезпеки?
61. Як здоровий спосіб життя впливає на безпеку та життєдіяльність людини?
62. Що таке СНІД, які його причини та наслідки?
63. Чому наркотики становлять небезпеку та як проявляється наркоманія?
64. Які небезпеки притаманні урбанізованому середовищу?
65. Що таке надзвичайні ситуації, які їх ознаки, види та рівні?
66. Як організовується життєзабезпечення населення в умовах надзвичайних ситуацій?
67. Які заходи забезпечують життєзабезпечення населення під час надзвичайних ситуацій?
68. Як здійснюється ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій?
69. Які закони та нормативні акти регулюють питання безпеки життєдіяльності?
70. Які органи відповідають за управління й контроль у сфері безпеки життєдіяльності?
71. Яким є антропогенний вплив на довкілля?

Освітній блок 2.

1. У чому полягає охорона праці як окрема сфера людської діяльності?
2. Як охорона праці розглядається як соціально-технічна дисципліна?
3. Що є предметом і об'єктом охорони праці?
4. Яка структура навчальної дисципліни «Охорона праці»?
5. На яких методологічних принципах та наукових підходах ґрунтується охорона праці?
6. З якими науковими галузями пов'язана охорона праці?
7. Яким є сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном?
8. Що становить собою невиробничий травматизм?
9. Що таке професійна захворюваність і в чому її особливості?
10. Які основні принципи державної політики у сфері охорони праці?
11. Які існують види людської діяльності?
12. Що означає поняття «праця» та які її різновиди?
13. Що таке небезпека і які її види?
14. Як визначаються небезпечні та шкідливі фактори?
15. Що означає термін «гранично допустима концентрація» речовини?
16. Як визначаються аварія, катастрофа та стихійне лихо?
17. Що таке травма та травматизм?
18. Які законодавчі акти регулюють основні положення з охорони праці в Україні?
19. Які питання охорони праці відображені в Конституції України?
20. Які норми містять Закон «Про охорону праці», Кодекс законів про працю та інші нормативні акти?
21. Що являє собою система загальнообов'язкового державного соціального страхування?
22. Які права має працівник щодо охорони праці під час укладання трудового договору?
23. Які обов'язки має роботодавець щодо створення безпечних умов праці?
24. Які обов'язки покладаються на працівника за трудовим договором?
25. У чому полягають особливості охорони праці жінок, неповнолітніх та осіб з інвалідністю?
26. Яку відповідальність несуть за порушення вимог охорони праці?
27. Як функціонує система управління охороною праці на виробництві?
28. Які існують форми навчання та інструктажів з охорони праці?
29. Як здійснюється державний нагляд і громадський контроль у сфері охорони праці?
30. Яким чином фінансується охорона праці на підприємстві?
31. Які матеріальні та моральні стимули використовуються для підвищення рівня охорони праці?
32. Як відшкодовуються збитки, завдані порушенням умов праці?
33. Які основні причини виникнення нещасних випадків і професійних захворювань?
34. Як проводиться розслідування та облік нещасних випадків?
35. Що включає спеціальне розслідування нещасних випадків?
36. У чому полягає атестація робочих місць?
37. Які особливості має фізична та розумова діяльність людини?
38. Що вивчає гігієна праці та які її основні завдання?
39. Що охоплює поняття «виробнича санітарія»?
40. Які вимоги висуваються до робочого місця й робочої зони в санітарно-гігієнічному аспекті?
41. Як класифікуються небезпечні та шкідливі виробничі фактори та які їх характеристики?
42. Як мікроклімат впливає на організм людини і якими показниками він визначається?
43. Як регулюється мікроклімат та які встановлено оптимальні, допустимі та граничні норми?
44. Які заходи застосовують для нормалізації параметрів мікроклімату?
45. Яким є вплив пилу на організм людини?
46. Як захистити організм від перегрівання та переохолодження?
47. Які вимоги висуваються до вентиляції виробничих приміщень?
48. Які основні вимоги до виробничого освітлення?
49. Які види виробничого освітлення існують?

	<p>50. Як нормується природне освітлення?</p> <p>51. Що таке електромагнітне випромінювання, які його види та як від нього захищаються?</p> <p>52. Який вплив має іонізуюче випромінювання на людину?</p> <p>53. Які заходи передбачені для захисту від іонізуючого випромінювання?</p> <p>54. Як шум впливає на людину та як його нормують?</p> <p>55. Які існують способи захисту від шуму?</p> <p>56. Як інфразвук і ультразвук впливають на організм, як їх нормують і як від них захищаються?</p> <p>57. Що таке вібрація, як вона впливає на організм та у чому полягає резонанс?</p> <p>58. Які заходи та засоби застосовуються для захисту від вібрації та шуму?</p> <p>59. Які санітарно-гігієнічні вимоги висуваються до розташування підприємств?</p> <p>60. Що таке санітарно-захисні зони?</p> <p>61. Що означає поняття «технічна безпека» та як аналізують технічні небезпеки?</p> <p>62. Яке значення має ергономіка для охорони праці?</p> <p>63. Що таке безпечність виробничого устаткування?</p> <p>64. Які технічні засоби безпеки використовують, як їх класифікують і які вимоги до них висуваються?</p> <p>65. Яке призначення сигнальних пристроїв і знаків безпеки?</p> <p>66. Які загальні правила безпеки для посудин, що працюють під тиском?</p> <p>67. Що означає електробезпека та які основні причини ураження електричним струмом?</p> <p>68. Що таке електротравма та як вона класифікується?</p> <p>69. Як характеризується електричний удар залежно від ступеня дії?</p> <p>70. Як надається перша допомога при ураженні електрострумом?</p> <p>71. Які фактори визначають дію електричного струму на організм людини?</p> <p>72. Які існують ізолюючі, огорожувальні та запобіжні електрозахисні засоби?</p> <p>73. Які вимоги безпеки встановлено для комп'ютерів і обладнання?</p> <p>74. Що таке пожежа та які основні причини її виникнення?</p> <p>75. Які негативні наслідки мають пожежі?</p> <p>76. Які чинники сприяють виникненню й поширенню пожеж?</p> <p>77. Що таке горіння та які його різновиди?</p> <p>78. Які матеріали та речовини легко загораються?</p> <p>79. Які небезпечні та шкідливі фактори супроводжують пожежу?</p> <p>80. Як класифікують виробництва за вибухопожежною характеристикою?</p> <p>81. Які системи запобігання пожежам існують, зокрема автоматична сигналізація?</p> <p>82. Які засоби застосовують для гасіння пожеж?</p> <p>83. Як організовується евакуація людей із приміщень?</p> <p>84. Як надають першу допомогу при утопленні?</p> <p>85. Якими мають бути дії під час допомоги потерпілому від електроструму?</p> <p>86. Як допомогти людині при тепловому ударі?</p> <p>87. Які дії необхідно виконати при кровотечах?</p> <p>88. Як надавати допомогу при переломах?</p> <p>89. Які першочергові дії при обмороженні?</p> <p>90. Як діяти у разі отруєння?</p>
Кафедра	Теоретичних дисциплін
Викладач(и)	<p>НЕЖИВА СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА Посада: старший викладач Вчене звання: Науковий ступінь: Профайл викладача: https://dance-academy.kiev.ua/akademiya/kafedra-teoretychnoyi-pidhotovky/nezhyva-svitlana-mykolayivna-naukovo-pedahohichnyy-pratsivnyk Тел.: +380501003341 Е-mail: sv1988n@gmail.com Робоче місце: кафедра теоретичних дисциплін ЗАВОДНІЙ ТЕТЯНА ВАЛЕРІЇВНА Посада: старший викладач Вчене звання: Науковий ступінь:</p>

	Профайл викладача: https://dance-academy.kiev.ua/akademiya/kafedra-teoretychnoyi-pidhotovky/zavodniy-tetyana-valeriyivna-naukovo-pedahohichnyy-pratsivnyk/ Тел.: +380974656640 Е-mail: tanyazavodniy@gmail.com
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Дата затвердження Вченою радою	Протокол № 5 від 30.06.2025 р.